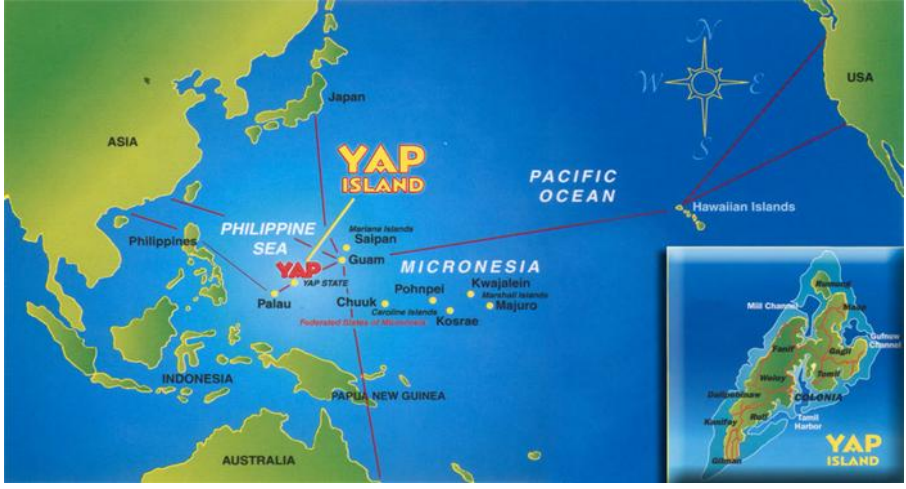

ZİKA VİRÜS

<p>Etken nedir?</p>	<p>İnsanlara sivrisinekler tarafından bulaştırılan Flaviviridae virüs ailesinden bir virüs olan Zika virüs, Sarı Humma virüsü, Batı Nil virüsü ve Dengue virüsü ile akrabadır. Ana rezervuarı insanlar ve maymunlardır. Virüs adını, ilk kez 1947 yılında Uganda'da saptandığı Rhesus maymunlarının yaşadığı Zika Ormanından almaktadır. İnsanlarda ilk kez Uganda ve Tanzanya'da 1952 yılında saptanmıştır. Virüs ilk büyük salgınını 2007 yılında Yap adasında (Mikronezya) gerçekleştirmiştir. Salgın Nisan-Temmuz ayları arasında 13 hafta sürmüştür ve toplam 185 kişi hastalanmıştır.</p> <p>Geçtiğimiz yıla kadar Zika virüs nedeni salgınlar Afrika, Güneydoğu Asya ve Pasifik adalarından bildirilmiştir.</p>
<p>Zika Virüs salgını var mıdır, önemi nedir?</p>	<p>Mayıs 2015'de Brezilya'da ilk Zika virüsle enfekte kişi bildirilmiştir. Sonrasında enfekte kişi sayısının hızla artış gösterdiği, Aralık 2015 itibariyle Brezilya'da 440.000-1.300.000 olası enfekte kişi bulunduğu rapor edilmiştir. 19 Ocak 2016 itibariyle El Salvador, Venezuela, Kolombiya, Surinam, Fransız Guyanası, Honduras, Meksika, Panama ve Martinik'de hızla ilerleyen Zika virüs salgınları olduğu bildirilmiştir. Bolivya, Guyana, Ekvador, Guadeloupe, Guatemala, Paraguay, Puerto Rico, Barbados, Saint Martin ve Haiti'de ise tek olgular (salgın dışı) rapor edilmiştir. ABD'de saptanan tüm enfekte kişilerin ülkeye dışardan geldiği, salgının görüldüğü bölgeler dışında saptanan ilk yerel enfeksiyonun ise Porto Rico'dan olduğu bildirilmiştir. Riskli bölgelere seyahat öyküsü olan kişilerde 2015 yılının sonlarında İngiltere ve Hollanda'da ve 26 Ocak 2016 tarihi itibariyle de Danimarka ve İsviçre'de etkenin ülke dışında bulaştığı enfekte kişiler belirlenmiştir. Salgın hızlı yayılımı ve özellikle gebelerdeki etkileri nedeniyle tüm dünyada yakından takip edilmektedir.</p>
<p>Nasıl bulaşır ?</p>	<p>Zika virüs insanlara enfekte Aedes cinsi sivrisineklerin (Aedes aegypti ve Aedes albopictus türleri) ısırması ile bulaşmaktadır. Bu sivrisinekler durgun tatlı sulara yumurtalarını bırakır. Sivrisinekler virüs ile enfekte olan bir kişiden beslendiğinde enfekte olurlar ve diğer insanlara sokarak virüsü bulaştırırlar. Bu sivrisinekler özellikle gündüzleri insanları sokmaktadır. Genellikle insan topluluklarına yakın iç ve dış mekanlarda yaşarlar.</p> <p>Doğum sırasında anneden yenidoğan bebeğe bulaş çok nadirdir. Gebelik</p>

	<p>sırasında enfekte anneden bebeğe geçiş mümkündür. Bu bulaş türünün özellikleri halen araştırılmaktadır. Enfekte annenin sütünde virüs bulunmakla birlikte, emzirme ile bulaş günümüze dek bildirilmemiştir. Kan transfüzyonu ve cinsel temasla gerçekleşmiş birer bulaş olgusu bildirilmiştir.</p>
Kimler risk altındadır?	<p>Özellikle gebe kadınlar başta olmak üzere, Zika virüsün salgın yaptığı ya da görüldüğü ülke ve coğrafik alanlara seyahat eden, daha önceden Zika virüs ile enfekte olmamış tüm kişiler risk altındadır.</p>
Zika virüs enfeksiyonunun bulguları nelerdir?	<p>Virüs alındıktan sonra kuluçka süresi birkaç gün ile bir hafta arasındadır. Zika virüsle enfekte 5 kişiden 4'ünde hastalık tablosu oluşmaz. Hastalık tablosu oluşan kişilerde en sık görülen belirtiler ateş, döküntü, eklem ağrıları ve konjunktivit (gözlerin kızarması, sulanması, yanması) tablosudur.</p> <p>Bunun dışında kas ve baş ağrısı olabilir. Hastalık genellikle hafif seyreder ve birkaç gün içinde kendi kendine iyileşir. Bu enfeksiyon nedeniyle ölüm bildirilmemiştir.</p> <p>Brezilya'da 2015 yılında başlayan salgın sırasında enfekte olan gebelerin düşük, ölü doğum ve mikrosefali (beyin gelişim bozukluğu sonucu kafanın küçük olması) bulunan bebek doğumlarında ciddi artışlar saptanmıştır. Henüz bu bulgularla Zika virüs arasındaki ilişki tam anlaşılmasa da gebelerin enfeksiyondan kaçınmaları ve eğer enfekte oldularsa sık gebe takipleriyle anne sağlığı ve bebek gelişiminin izlenmesi önerilmektedir. Gebelerin enfeksiyona normal popülasyondan daha duyarlı olup olmadığı ve enfeksiyonun gebelerde daha ağır seyredip seyretmediğine dair bilimsel veriler yetersizdir.</p>

Zika Virüs enfeksiyonunun tanısı nasıl konulur?	Zika virüs enfeksiyonunda bulgular virüse özgül değildir. Bu nedenle klinik olarak tanı konulması zordur. Hastanın salgın görülen ülke ve bölgelere yakın zamanda seyahat etmiş olması şüphelenilmesi için yeterlidir. Şüpheli hastalarda laboratuvar testleri uygulamak gereklidir. Hastadan alınan kanda virüse ait genetik madde ve/veya hastanın bağışıklık sistemi tarafından virüse karşı savaş için oluşturulan antikolar aranır. Pozitif bir test sonucu ile tanı konulur.
Tedavisi nedir?	Zika virüse özgül bir tedavi bulunmamaktadır. Daha çok belirtilere yönelik tedavi yapılır. Hastalar yatak istirahati yapmalı, ateş ve ağrı için asetaminofen türevi ilaçlar kullanılmalıdır. Aspirin, naproksen ya da ibuprofen türevi ilaçlar kanama eğilimine neden olabilecekleri için kullanılmamalıdır. Ayrıca bol sıvı alınması da önerilmektedir.
Nasıl korunulur?	Zika virüse karşı koruma sağlayacak herhangi bir ilaç ya da aşı henüz yoktur. Korunmanın merkezinde sivrisinek sokmalarına karşı önlem alma bulunmaktadır. Zika virüs taşıyan sivrisinekler daha çok gündüzleri sokmaktadır. Salgın bulunan yerlere seyahat edenler uzun kollu giysiler ve pantolon giymeli, klimalı ya da pencerelerinde sinek teli bulunan yerlerde kalmalı, dış ortamda mutlaka sivrisinek kovucular uygulamalıdır. Gebelerin ya da emziren annelerin sivrisinek kovucu maddeler kullanmasında bir sakınca bulunmamaktadır. İki aylıktan küçük bebeklere sivrisinek kovucu kullanılmaması gerekir. Zika virüs ile enfekte kişilerin enfeksiyondan sonra 1 hafta içinde kanlarında Zika virüs bulunur. Bunları sokan sivrisineklerin başka insanlara virüs taşıması olasıdır. Bu nedenle enfekte kişilerin de sivrisinek sokmalarına karşı önlem almaları gereklidir.
Ülkemizde durum	Ülkemizde Zika virüs enfeksiyonu günümüze dek saptanmamıştır. Şu anda Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Mikrobiyoloji Referans Laboratuvarları Daire Başkanlığı Ulusal Viroloji Referans Laboratuvarı'nda şüpheli hastaların kanından virüs genetik materyalinin saptanmasına yönelik testler yapılabilmektedir. Sivrisinek aktivitesinin bulunmadığı kış mevsiminde ülkemizde bir salgın tablosunun çıkması düşünülmektedir. Ancak bu virüs için bulaştırıcı olan Aedes cinsi sivrisinekler ülkemizde de bulunmaktadır. Yapılan bilimsel araştırmalarda ülkemizde bulunan Aedes sivrisineklerinde Zika virüs bulunduğuna dair bir kanıt elde edilmemiştir. Salgın bulunan ülke ve bölgelere gebelerin seyahat etmemesi ve bu bölgelere seyahat etmiş tüm kişilerin seyahatleri sırasında sivrisinek temasına karşı duyarlı olması, enfekte olduğu belirlenmiş bireylerin ülkemizde sivrisineklerle temasının engellenmesi gibi önlemler ülkemizde yaz aylarında da salgın gelişmesinin önüne geçecektir.